

Eurydis zij geloofd. Moge haar leer ons tot heil strekken.

Mijn naam voor de goden – de naam die me werd gegeven bij het ochtendgloren van mijn eerste dag op de wereld – is Lana Lioner van Ith, dochter van Cerille en Lioner.

Een lange naam voor zo'n klein ding, placht Maz Ról te zeggen als hij me wilde plagen. Toch was hij het die me zijn Maz-titel heeft doorgegeven, waardoor hij mijn naam nog langer heeft gemaakt.

Gelukkig noemen de meeste mensen mij gewoon Maz Lana... Zelfs al getuigt deze door de mens bedachte titel, als hij wordt uitgesproken door de trouwe gelovigen, van een respect en een diepe bewondering die ik niet verdien. Enkel de goden zijn een dergelijk respect waardig.

Maar dat is niet wat me nu bezighoudt. Deze kwestie kan ik altijd nog eens bespreken met een kring van leerlingen. Als het me ooit nog gegeven zal zijn om te onderwijzen...

Ik ben een van de nakomelingen van Maz Achem Algonde van Ith, die van 760 tot 771 in onze jaartelling de ambassadeur van de Grote Tempel in Goran was. Hoewel dit in het Tempelbestuur een heel belangrijke post is, die dan ook in hoog aanzien staat en die de beste kansen biedt om de titel van Emaz te verwerven, wordt de naam van mijn voorvader zelden zonder een zekere schroom uitgesproken.

Als mijn ouders wel eens spraken over iemand uit hun beider geslachten, dan was het altijd met lof, trots en nostalgie. Verschillende Maz en ook Emaz uit onze familie hebben hun stempel gedrukt op de geschie-

denis van de Heilige Stad. Zelfs krijgsheren, woestelingen en eierzuchtige veroveraars uit een lang vervlogen en niet bepaald glansrijk verleden werden met respect genoemd. Wat ze hadden gedaan was, hoe slecht ook, in overeenstemming geweest met de zeden van hun tijd.

Maar over mijn overgrootvader Maz Achem werd slechts gesproken als over een onontbeerlijke tussenschakel naar latere generaties in de keten van al die beroemde voorouders. Men zou hem graag hebben overgeslagen als dat had gekund. Nooit werd er iets verteld over zijn daden, over zijn leven, over het spoor dat hij had nagelaten in de wereld en in het universele streven naar de Moraal.

Als kind viel me dat natuurlijk nauwelijks op. Maar toen ik groter werd, begon dat stiltzwijgen me te intrigeren. Zo erg dat ik mijn ouders ernaar vroeg.

Hoewel ik nog erg jong was, zag ik al snel dat mijn vragen hen in verlegenheid brachten. Het maakte mijn nieuwsgierigheid alleen maar groter, want ik was gewend dat ik altijd overal antwoord op kreeg. In mijn familie was geen enkel onderwerp onbespreekbaar. Het is een principe waar ik nog steeds erg aan hecht en dat ik ook met mijn leerlingen blijf toepassen.

Na enige aarzeling gaf mijn vader mij antwoord. Hij woog zijn woorden zo dat wat hij zei niet respectloos, noch misprijzend klonk. Maar zijn verhaal was dat wel...

Hoewel hij het grootste deel van zijn leven naar behoren had gewijd aan studie en aan de verspreiding van de Moraal van de godin, was Maz Achem in de laatste jaren van zijn leven plotseling vreselijk veranderd. Hij was een protestant geworden, een hervormer die zich schuldig maakte aan laakbare daden.

Om te beginnen had hij zijn ambt van ambassadeur bij het Grote Rijk opgegeven. Die beslissing nam hij zonder de Grote Tempel ervan in kennis te stellen en zonder er ooit enige uitleg voor te geven.

Terug in Ith had hij in verschillende Emaz-vergaderingen herrie geschopt. Hij was zelfs zover gegaan de hogepriesters thuis lastig te vallen. Dat alleen al had hem in diskrediet gebracht. Maar wat hem dreef tot dergelijke extreme acties was nog veel erger; het bevond zich op het

randje van heiligschennis. Hij wilde tot elke prijs worden gehoord. Maar de Emaz waren hem intussen beu...

Achem vroeg van de hogepriesters een grondige herziening van de uitleg van bepaalde geboden van de Moraal van Eurydis, hoewel hij moest toegeven dat hij daarvoor geen enkel overtuigend argument kon geven. Als hij er al goede redenen voor had, heeft hij zich er nooit over uitgelaten.

Vanzelfsprekend hebben de Emaz zijn verzoek geweigerd. Ze probeerden hem over te halen om terug te keren naar ideeën die meer in overeenstemming waren met die van de Tempel. Maar Achem volhardde en begon welbewust in een reeks van publieke toespraken zijn theorieën, die de wijsten van onze wijzen strijdig aan de Moraal beschouwden, uiteen te zetten.

Zijn halsstarrigheid liet de Emaz geen andere keuze dan hem te verklaren tot afvallige – de ultieme schande – en hem zijn Maz te ontnemen. Zoiets is in onze hele geschiedenis slechts vier keer voorgekomen. Het had in ieder geval het gehoopte effect. Achem staakte zijn nutteloze en beschadigende kruistocht en vertrok om zich te vestigen in Mestebe. Daar stierf hij enkele jaren later, zonder dat hij ooit nog had getracht om de leer van Eurydis te verdraaien.

Mijn vader had hier verder niets meer aan toegevoegd. Alsof hij me gewoon maar een religieuze fabel had verteld, vroeg hij of dit verhaal mij iets had geleerd. Ik knikte en beloofde, zoals er van mij werd verwacht, braaf dat ik de Moraal nooit zou verraden. Maar ik was verbijsterd.

Alles wat men mij tot dan toe had geleerd, berustte op drie kernwaarden: Kennis, Verdraagzaamheid en Vrede. De drie deugden van de Wijze. De drie treden omhoog naar de Moraal.

Waren de Emaz uit de tijd van mijn overgrootvader dan niet gestruikeld over een van de beide eerste treden? Verdienden de ideeën van Achem, die een Maz was en een hooggeplaatste persoonlijkheid van de Tempel, dan hun belangstelling niet?

Ik had meteen alweer spijt van die oneerbiedige gedachte en probeerde hem uit alle macht te verjagen. Vergeefs.

Door voort te gaan op het pad van de nieuwsgierigheid, verstoorde ik de Vrede. Maar mijn twijfels negeren zou een belediging zijn voor Kennis en Verdraagzaamheid.

Waarom had men Maz Achem tot zwijgen gebracht?

Ik besloot om dat uit te zoeken.

Voor de Loreliaanse kust, slechts enkele mijlen verwijderd van een onbeduidend dorp, ligt een onbewoond eilandje. Een eilandje zoals er tientallen zijn langs de kustlijn van de Middenzee, met doodse stranden, rotsen en een door de aanhoudende golfslag aangevreten kustlijn. Een eilandje dat alleen door excentrieke of buitengewoon zorgvuldige cartografen werd opgetekend. Er waren maar een paar perkamenten waarop het een nietig puntje was, dat na verloop van tijd gemakkelijk voor een vuiltje kon worden aangezien.

Dit door de mensen versmadelijk land was echter voor een handjevol van hen onweerstaanbaar. Onder hen was ook judicator Zamerine. In het geheim was hij de geestelijk leider van de Loreliaanse boodschappers en – maar dat was een nog veel groter geheim – de onbetwiste meester van alle Züu-moordenaars van de Hoge Koninkrijken.

‘Hoelang nog?’ vroeg hij aan de stuurman.

De oude visser schrok ervan. Het was de eerste keer dat deze man iets tegen hem zei. Tot dan toe had hij alleen te maken gehad met een jongere man, die waarschijnlijk zijn bediende was. Dat vond hij wel zo prettig, want de meester leek hem genadeloos. En zijn kille, minachtende blik was moeilijk te verdragen.

‘Eh... een halfuur, misschien,’ antwoordde hij onzeker. ‘Met de wind tegen kan ik niet sneller varen.’

‘Dat is veel te lang.’

De visser wist niet wat hij daarop moest zeggen. Hij kon het so-deju toch ook niet helpen? En dat verdomde eiland van ze zou toch echt niet weglopen! Over honderd jaar zou het daar nog steeds wel liggen!

Hij waagde het natuurlijk niet om dat te zeggen. In de eerste

plaats omdat hij was betaald – en niet zo'n beetje ook – om ze over te varen naar Ji. En ten tweede omdat zijn twee passagiers hem de stuipen op het lijf joegen. Vooral dat laatste.

De meester kon zijn ogen niet afhouden van de rotsklomp waar ze naartoe gingen, hoewel hij niet de minste emotie toonde. En de jongere man verloor hém geen moment uit het oog. Alsof hij alle kwade bedoelingen voor wilde zijn. Of omdat hij zelf kwade bedoelingen had.

Hij probeerde er niet langer over na te denken en wijdde al zijn aandacht aan een vlucht koningszwanen, die heel in de verte vlak boven de golven vlogen. Als hij nog één keer de blik van een van zijn passagiers ontmoette, zou hij overboord springen.

Ik weet niet of er sprake was van een causaal verband, maar het is een feit dat zowel mijn nieuwsgierigheid omtrent mijn voorvader Maz Achem als mijn belangstelling voor de geschiedenis van de Heilige Stad in gelijke mate toenam.

Met mijn leraar Maz Ról bestudeerde ik de kronieken, maar mijn onderzoek naar Achem deed ik alleen. En in het geheim. Ik geloof dat dit het enige was waarover ik ooit tegen mijn ouders heb gelogen. Ik veronderstel dat ik hier spijt over moet voelen, maar dat is me onmogelijk. Want alles wat ik ontdekte was zo fascinerend.

Uit de kronieken van die tijd kwam hij naar voren als een toonbeeld van deugd voor de hele Eurydische wereld. In elk geval tot 771. Vanaf dat jaar werd hij alleen nog maar genoemd met betrekking tot zijn afvalligheid.

Ik ging op zoek naar gebeurtenissen die zijn verandering zouden kunnen verklaren. Logischerwijs moest zijn plotselinge ommezwaai het gevolg zijn geweest van iets heel ingrijpends dat hij had meegemaakt...

Mijn onderzoek bracht mij bij een nieuw raadsel. De eerste vreemde daden van Maz Achem werden beschreven na zijn terugkeer van een diplomatieke missie in Lorelia, waarvoor hij bijna vijf decades was weggeweest. Maar veel bijzonderheden daarover gaven de teksten verder niet.

Ondanks al mijn inspanningen kon ik niets vinden wat me iets meer vertelde over die missie, het doel ervan, het resultaat en zelfs niet over andere deelnemers. Ik moest mijn zoektocht dus staken, precies op het punt waar hij pas echt interessant werd. Maar Eurydis moet mijn gebeden hebben gehoord. Een paar jaar later, toen ik het al min of meer had opgegeven, kreeg ik nieuwe aanwijzingen.

Tijdens een les van Maz Rôl over de Goranese Uborre-dynastie, leerde ik dat keizer Mazrel een zoon had verloren tijdens een geheimzinnige expeditie naar een Loreliaans eilandje. De dagtekening ervan kwam overeen met die van Achems reis.

Met hernieuwde hoop ging ik opnieuw op zoek, deze keer in de Goranese archieven. Ik moest al mijn moed bijeenrapen om het aangename Ith te verlaten en naar de hoofdstad van het Grote Rijk te reizen, maar ik vond het de moeite waard.

Eindelijk ontdekte ik een stukje van de waarheid. Op initiatief van een zekere Nol de Wonderlijke, waren diplomaten uit verschillende windstreken van de bekende wereld samengekomen in Lorelia. Maz Achem en ook de Goranese prins Vanamel waren daarbij geweest.

In heel bizarre omstandigheden waren ze allemaal verdwenen, om twee manen later weer op te duiken. Ze herinnerden zich niet wat er aan de hand was met degenen die ontbraken. Ze wisten zelfs helemaal niet meer wat er was gebeurd. Het voorval was alleen maar bekend geweest aan de koninklijke hoven en was na de dood van de mensen die het hadden meegemaakt vergeten geraakt.

Ik was allesbehalve voldaan. Het verhaal bevatte lang niet voldoende details om me de transformatie van Achem te laten begrijpen.

Ik besloot het probleem vanuit een andere hoek te benaderen.

Ik ging zijn verboden gedachtegoed bestuderen.

Zamerine schreed eerbiedig rond op het eiland, alsof hij de heilige grond van Lus'an zelf had betreden. Niet veel van zijn gelijken hadden deze kans gekregen, en die gedachte vergrootte zijn welbehagen alleen nog maar.

Ji was al sinds verschillende manen het middelpunt van de be-

kommernissen van Zuïa en de judicators. Nog nooit in de geschiedenis van de cultus waren er zoveel boodschappers tegelijk opgeroepen om het vonnis van de godin uit te voeren.

Op zijn eigen manier was hij verheugd dat hij mocht deelnemen aan deze daad van vergelding. Hij genoot van de trots die hij voelde dat hij zijn bijdrage mocht leveren aan het Grote Werk. Alleen de voldoening dat hij goed werk had geleverd ontbrak nog aan zijn geluk.

De mannen die hij naar Ji had gestuurd om de zaak af te ronden, waren nooit teruggekeerd. De ellendelingen die bij hen waren trouwens ook niet.

Maar dat stoorde hem nauwelijks.

Zijn boodschappers waren gesneuveld in dienst van de godin. Ze zouden dus eeuwig mogen genieten van de verrukkingen van Lus'an. Niemand kon zich een mooier lot wensen.

Het verlies van een paar mannen van het Gilde was evenmin een probleem. Niemand zou ze missen. Zelfs niet hun zogenaamde broeders, die het wel hadden overleefd en die geen vinger hadden uitgestoken om hun lichamen te bergen. Zamine voelde slechts verachting voor hen.

Hij liep terug naar Dyree, zijn assistent. De broeders die sinds de vorige dag met hun vernielde boten vastzaten op het eiland, zouden onmiddellijk voor hem op de knieën vallen als dat van hen zou worden gevraagd. Maar tot hun teleurstelling gebeurde dat niet.

Zamerine liet verstaan dat aangezien ze zich zo onbekwaam hadden getoond, hij niet van plan was om ze mee terug te nemen naar het vasteland. Waarop ze hem allemaal om het hardst hun eeuwige trouw beloofden. Dat kwam altijd te pas. Zo had hij te horen gekregen wat er in de nacht van de Uil allemaal was gebeurd, zonder dat hij het uit ze had moeten wringen. Hij had er kostbare tijd mee bespaard.

Zijn assistent kwam hem vertellen dat de dolken van de gesneuvelde Züu onvindbaar waren. Het was heiligschennis om hati in handen van niet-ingewijden te laten. Vandaar dat Zamerine de

broeders de teruggave van de heilige wapens had voorgesteld als voorwaarde om te worden gered.

Aangezien het nogal duurde voordat ze elkaar begonnen te ver- raden, had hij zichzelf deze wandeling gegund. Maar hij kon geen tijd blijven verliezen.

‘Dood ze allemaal,’ zei hij.

Dyree snelde naar het groepje toe en twee mannen vielen op hun knieën voordat hij iets had kunnen doen.

‘Wacht!’ riep een van hen. ‘Het is Micaeir! Hij heeft de dolken!’

Zonder zelfs maar een poging te doen dit tegen te spreken ging de beschuldigde ervandoor, maar al na acht stappen – waarvan twee met een hati in zijn borst – viel hij neer.

Zamerine zelf doodde de verklikker die deze informatie al die tijd voor zich had gehouden. De anderen gaf hij het voordeel van de twijfel.

Dyree verzamelde de dolken en ze gingen aan boord. De oude visser zag zo bleek als de maan en kon geen woord uitbrengen. Zamerine vroeg zich even af wat hij met de man zou doen, maar verbande dat onbelangrijke detail direct weer uit zijn gedachten. Er wachtten hem nog twee veel belangrijkere taken.

De eerste, onaangename, taak was dat hij de Aanklager moest vertellen dat enkele van de schuldigen nog niet gevonnist waren. De tweede taak was het herstellen van die nalatigheid. En hij genoot bij voorbaat al van de klopjacht die hij kon gaan houden. Dat genoeg had hij in jaren al niet meer geproefd.

Hij hoopte maar dat zijn prooien aan zijn hoge verwachtingen zouden voldoen.

Ik was ervan overtuigd dat Achem heel veel toespraken, referaten en bloemlezingen over zijn ideeën geschreven had. Maar met heel veel moeite had ik er slechts enkele van te pakken kunnen krijgen. Vooral ook daar ik heel onopvallend te werk moest gaan.

Zelfs geschriften die als strijdig met de Moraal werden beschouwd, werden niet geweerd uit de bibliotheken van de Heilige Stad. Men

meende dat novieten ook door studie van slechte theorieën dichter tot de drie deugden zouden komen. En dat het beter was om dergelijke ideeën zo vroeg mogelijk en onder leiding van een ervaren Maz te bespreken, dan de jongeren er alleen mee aan de slag te laten gaan.

Voor teksten van een auteur die zelf deel uitmaakte van de Tempel, lag het echter anders. Zulke teksten waren veel te gevaarlijk. De enkele kopieën die ik op de kop kon tikken kwamen ook allemaal uit privéarchieven, waar ik nooit zou zijn toegelaten zonder hulp van Maz Rôl en zijn reputatie van eerbare leraar.

Ik begon Achems geschriften gretig te lezen. Het werd me al snel duidelijk dat mijn overgrootvader geestelijk volmaakt gezond was en dat hij heel goed beseftte waar hij mee bezig was. Uit de manier waarop hij zijn ideeën uiteenzette sprak intelligentie, bezonnenheid en kennis. Hij moet een groot Maz zijn geweest.

Alleen het thema van zijn referaten wekte onbehagen.

Al meer dan acht eeuwen lang heerste er vrede in Ith. Hoewel de geschiedenis van de stad altijd sterk verbonden was geweest met de Eurydis-verering, werden er ook heel wat andere godsdiensten beoefend, die de Grote Tempel allemaal accepteerde. Van tijd tot tijd was er wel eens wrijving tussen heetgebakerde novieten, maar dat had nooit ernstige gevolgen.

Achem stond een veel minder verdraagzame cultus voor ogen. Een agressievere godsdienst. Hij vond dat de universele zoektocht naar de Moraal nog lang niet tot resultaten had geleid. De Maz moesten er vaart achter zetten. Met harde hand bekeren.

Om te beginnen moesten alle demonische cultussen worden ontbonden, zo nodig met geweld. Volgens hem moest het pacifistische, verdraagzame Ith de oorlog verklaren aan de aanhangers van K'lur, Phrias en Yoos. Aan de boodschappers van Zuïa. Aan de dochters van Soltan. Aan de Valiponders. En aan nog een tiental andere godsdiensten.

In die periode was nog niet een van deze geloven vertegenwoordigd in de Heilige Stad. Ith zou dus verplicht zijn om schepen te charteren, soldaten te rekruteren en een leger uit te rusten. Dat zit ons volk in het bloed, schreef hij.

Maz Achem wilde een kruistocht tegen het Kwaad. Hij riep op tot oorlog en betreurde tegelijkertijd de tragische gevolgen ervan. Het was echter de prijs om nader tot de Moraal te komen, en het had al veel eerder moeten gebeuren.

Wat was er toch gebeurd op Ji? Wat had hij daar meegemaakt, dat hem zo had veranderd?

Een tragisch voorval hield me een hele tijd van mijn onderzoek af. Mijn ouders werden allebei ernstig ziek, slechts enkele dagen na elkaar. Hun doodsstrijd duurde daarentegen meer dan drie decades.

Natuurlijk wijdde ik mij geheel aan hun verzorging. Ik zou die afschuwelijke dagen, toen ik zoveel andere zorgen had dan de daden van mijn voorvader, niet onder de aandacht hebben gebracht als er niet iets was gebeurd wat dit drama verbond met de eeuw daarvoor.

Vlak voor zijn dood vroeg mijn vader me nog zijn laatste wensen in te willigen. Ik moest enkele dingen voor hem afmaken die hij was begonnen. Dingen die ieder ander onbetekenend vond, maar die in zijn ogen het hoogste belang hadden. Hij wilde niets onvoltooids achterlaten wanneer hij deze wereld verliet.

Een van zijn verzoeken was dat ik hem een eigenaardige belofte zou doen. Hij wilde dat ik het dagboek van Maz Achem zou verbranden, als dat ooit bij mij terecht zou komen.

Ik wist niet wat ik hoorde. Het dagboek van Maz Achem! Hij had een dagboek bijgehouden!

Ik beloofde het mijn vader, maar ik was toen al vastbesloten het dagboek te lezen voordat ik het verbrandde. Dat was tenslotte niet in strijd met mijn belofte. En ik vroeg hem gretig uit over dit onderwerp.

Het was niet eens zeker of dat dagboek echt bestond. In de familie ging het verhaal dat Achem, toen hij er maar niet in slaagde de Emaz te overtuigen, er ten einde raad stukken uit had laten lezen aan een van de hogepriesters. Dat zou de aanleiding zijn geweest voor zijn afzetting.

Het nieuwe spoor was veelbelovend. Maar in die tijd, in de decades die volgden op het overlijden van mijn ouders, had ik helemaal nergens belangstelling voor.

Enige tijd later kreeg ik een brief van een zekere Xan, uit Partakel. Hij had het droevige nieuws gehoord en condoleerde me. Hij nodigde me ook uit voor een soort viering, waarop de nazaten van de wijzen die een eeuw geleden hadden deelgenomen aan die vreemde reis naar het eiland Ji, bij elkaar kwamen.

Omdat ik nog te aangeslagen was, schreef ik hem een kort bedankje en sloeg de uitnodiging af. Mijn hartstocht voor die oude geschiedenis was uitgedoofd. Bovendien was ik doodsbang om Ith te verlaten en onbekenden te ontmoeten...

Nu liggen de zaken natuurlijk heel anders.

Iemand heeft Züu-moordenaars ingehuurd en mij aangewezen als hun doelwit. Ik heb Ith moeten ontvluchten om me te verbergen in een bescheiden tempel in de buurt van Mestebe, op een decade reizen.

Ik heb het huis bezocht waar mijn voorouder zijn laatste jaren heeft doorgebracht. Het was nog steeds eigendom van de familie, van verre neven die ik nog nooit had ontmoet. Ze waren vermoord door de Züu.

Het dagboek was er niet. Of was er niet meer. Of het had inderdaad nooit bestaan.

Ik zie maar één manier om daar zekerheid over te kunnen krijgen.